Administracinio nusižengimo byla Nr. II-4-1173/2025

Teisminio proceso Nr. 4-08-3-00231-2024-9

Procesinio sprendimo kategorijos: 3.1.2.; 21.1.4.; 21.10.4.

PANEVĖŽIO APYLINKĖS TEISMAS

N U T A R I M A S

2025 m. sausio 21 d.

Panevėžys

Panevėžio apylinkės teismo Panevėžio rūmų teisėja Iveta Bartkevičienė,

sekretoriaujant R. P.,

dalyvaujant administracinėn atsakomybėn patrauktam asmeniui A. B. ir jo atstovui advokatui A. Š.,

institucijos, priėmusios nutarimą – Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos atstovui A. K.,

viešame teismo posėdyje išnagrinėjo administracinėn atsakomybėn patraukto asmens A. B. skundą dėl Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos 2024 m. lapkričio 7 d. nutarimo administracinio nusižengimo byloje Nr. (duomenys neskelbtini) (ROIK: (duomenys neskelbtini)).

Teismas, išnagrinėjęs bylą

n u s t a t ė :

1. Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos 2024 m. lapkričio 7 d. nutarimu administracinio nusižengimo byloje Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau ir Institucijos nutarimas) A. B. nubaustas pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 290 straipsnio 8 dalį 1 300 Eur bauda skiriant ir administracinio poveikio priemones: specialiosios teisės (teisė medžioti) atėmimą 4 (ketveriems) metams bei nusižengimo padarymo įrankio – graižtvinio šautuvo „TOZ 99 22LR“ Nr. (duomenys neskelbtini) konfiskavimą, taip pat įpareigojant atlyginti aplinkai padarytą 240,12 Eur žalą. A. B. nubaustas už tai, kad 2024 m. birželio 26 d., 13.50 val. draudžiamoje medžioti teritorijoje – (duomenys neskelbtini), prie greta sklypo esančio tvenkinio, graižtviniu šautuvu „TOZ 99 22LR“ Nr. (duomenys neskelbtini), neturėdamas tam teisės, sumedžiojo pilkąjį garnį. Tuo pažeidė Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 258, 58.2.1. ir 58.2.2. punktų reikalavimus.

2. Teisme gautas A. B. skundas, kuriuo jis prašo Institucijos nutarimą panaikinti ir administracinio nusižengimo bylos teisneną pagal ANK 290 straipsnio 8 dalį jo atžvilgiu nutraukti. A. B. skunde nurodo:

2.1. Institucijos nutarime nenurodyti patikimi ir neginčijami įrodymai, patvirtinantys, jog jis padarė nurodytą veiką, remiamasi byloje nesančiais duomenimis ir prielaidomis. Institucijos nutarime kaip pagrindinis įrodymų šaltinis nurodomas A. B. 2024 m. birželio 26 d. paaiškinimas, kuriame jis nurodė šovęs į paukštį. Nors byloje nėra jokių objektyvių ir neginčijamų duomenų, kad A. B. nurodytu laiku ir vietoje sumedžiojo kokį nors gyvūną. Institucija pasitenkino pareigūno M. K., atlikusio administracinio nusižengimo tyrimą, neteisėtomis priemonėmis išgautu A. B. „prisipažinimu“, surašytu 2024 m. birželio 26 d. paaiškinime apie tai, kad A. B. galimai nušovė garnį. A. B. iki bylos nagrinėjimo pradžios elektroniniu laišku Institucijai nurodė, jog 2024 m. birželio 26 d. paaiškinime nurodytos aplinkybės, kad jis sumedžiojo garnį, yra neteisingos, tačiau Institucijai šis A. B. pareiškimas nebuvo aktualus ir buvo įvertintas kritiškai, kaip siekis išvengti administracinės atsakomybės, net nebandant išsiaiškinti A. B. pozicijos pakeitimo priežasties, nežiūrint to, kad jokie bylos duomenys (nei objektyvūs, nei subjektyvūs) nedavė pagrindo neginčijamai išvadai apie kokio nors gyvūno sumedžiojimą.

2.2. Iš byloje esančio vaizdo įrašo matyti, kad atvykęs gyvosios gamtos apsaugos pareigūnas M. K., neleisdamas A. B. laisvai judėti, liepdamas ateiti prie jo, prieš A. B. naudojo neteisėtas priemones, intensyviai ragindamas jį prisipažinti pažeidus Medžioklės taisykles, melagingai aiškindamas: „bus bauda 300 Eur ir bilietukas metams ar pusmečiui", „yra nufilmuota medžiaga, paaiškinimai sudėti“, gąsdindamas, jog atsakomybėn bus patrauktas ne tik jis, bet ir jo tėvas E. B. („rašysiu abiem protokolus“), kad „susodinsiu normaliai, bus blogai“, „kviečiu dar vieną ekipažą – išnarstysim visą sodybą“, „iškviestų dar policiją ir visus kitus“, „jei policija paims, bus didesnis straipsnis“, „aš už kitus dalykus surašysiu protokolus“, „bus papildoma nuobauda už nuotekas“ ir pan., netgi diktavo A. B., ką rašyti. Ne kartą primygtinai įtikinėjo A. B. nerašyti, kad šovė iš orinio šautuvo, o rašyti, kad šovė iš to ginklo, kuris rastas automobilyje ir t. t. Visa tai aiškiai patvirtina, kad M. K. grubiai ir nedviprasmiškai pažeidė draudimo versti duoti parodymus prieš save principą, todėl tokių veiksmų pasėkoje gauti duomenys negalėjo būti pripažinti įrodymais administracinio nusižengimo byloje ir jais negalėjo remiamasi priimant nutarimą. Institucija nutarime nieko nepasisakė dėl tokio akivaizdaus tyrimą atlikusio pareigūno M. K. piktnaudžiavimo savo tarnybine padėtimi, įgaliojimų viršijimo bei draudimo versti duoti parodymus prieš save principo pažeidimų.

2.3. Institucijai pateiktoje byloje aiškiai nepakako duomenų, jog yra padarytas Medžioklės taisyklių pažeidimas, nes netgi nenustatytas administracinio nusižengimo dalykas (nerastas ne tik pats gyvūnas, bet netgi jo buvimo įvykio vietoje pėdsakų), bylos duomenys prieštaringi ir nepakankami konstatuoti, jog padarytas administracinis nusižengimas. Bylą nagrinėjęs pareigūnas ne tik, kad nedėjo protingų pastangų abejonėms dėl administracinio nusižengimo bei A. B. kaltės, jį padarius, buvimo pašalinimo, bet pažeidė įrodymų vertinimo taisykles. Nors reikalavimas bylą nagrinėti žodinio proceso tvarka ir nebuvo paduotas ANK 616 straipsnio 3 dalyje numatytais terminais, tačiau įstatymas nedraudžia įgaliotam nagrinėti bylą pareigūnui surengti žodinį bylos nagrinėjimą, siekiant užtikrinti teisingumo principo įgyvendinimą.

2.4. Šioje byloje nei administracinio nusižengimo tyrimo metu, nei administracinio nusižengimo bylos nagrinėjimo metu nukentėjusysis nebuvo nurodytas ir įstatymo nustatyta tvarka nebuvo pripažintas, todėl aplinkai padarytos žalos klausimas administracinio nusižengimo bylos procese net negalėjo būti sprendžiamas.

3. A. B. teismo posėdžio metu prašė skundą tenkinti. Paaiškino, kad pareigūnui pateikė tokį prisipažinimą, nes išgirdo iš jo daug gąsdinančių dalykų, kad įtrauks į tai tėtį, šeimą, visą sodybą „krės“, ieškos, nubaus už nuotekas. Pareigūnas jam pažadėjo, kad bus nubaustas kelių šimtų eurų bauda ir neteks medžiotojo bilieto keliems mėnesiams, todėl jis pasirinko lengviausią kelią, kaip jam tada atrodė, todėl nusprendė parašyti prisipažinimą, kurio tekstą jam diktavo pareigūnas. Rašydamas

paaiškinimą, kelis kartus nesutiko su pareigūno diktuojamu turiniu, kad jis šovė į garnį iš savo graižtvinio šautuvo, tačiau pareigūnas jam pasakė, kad jei jis neparašys, jog šovė iš graižtvinio šautuvo, pareigūnas nepriims tokio jo paaiškinimo ir perduos įvykį tirti policijai, tuomet jo atsakomybė bus daug didesnė. Nežinodamas įstatymų, papuolė į „pinkles“ ir parašė taip, kaip liepė pareigūnas. Taip pat jis bijojo, jog jam neparašius, kaip reikia pareigūnui, pareigūnai gali rasti sodyboje nelegalaus naminio alkoholio, kurį buvo gavęs dovanų Joninių šventei, nenorėjo pridaryti tėvams bėdų, kad nebūtų ir jiems surašytas protokolas dėl nuotekų, kaip ir žadėjo pareigūnas tai padaryti, jei jis neprisipažins. 2024 m. birželio 26 d. jis buvo sodyboje. Į sodybą prie iškasto tvenkinio, kuris yra įžuvintas, dažnai atskrenda įvairūs paukščiai, ateina ūdra gaudyti žuvų. Tą dieną matė, kad buvo atskridęs gandras, galbūt ir garnys, tačiau iš didelio atstumo buvo sunku suprasti. Jis tuos paukščius pabaidė. Tuo metu jis buvo grįžęs iš medžioklės plotų, tačiau medžioklė neįvyko ir jis grįžo namo. Grįžęs nusprendė nušienauti žolę aplink tvenkinį, ruošėsi šienavimo darbams. Pamatęs paukštį, nubėgo į garažą, pasiėmė orinį šautuvą, užsitaisė ir maždaug iš 70 metrų atstumo šovė į vandenį, norėdamas nubaidyti paukštį. Orinio šautuvo kulka, atsitrenkusi į vandenį, paukštį išgąsdino ir jis nuskrido. Šovė vieną kartą ir į vandenį. Tuomet padėjo ginklą atgal ir traktoriumi pradėjo šienauti žolę. Po 1 – 2 val. atvyko pareigūnas. Žino, kad netoliese gyvena garniai, kur yra jų lizdas. Jei jis būtų norėjęs sunaikinti garnius, būtų ėmęsis kitų veiksmų. Apie paaiškinime nurodytas aplinkybes, kad šovė du kartus iš medžioklinio ginklo, paaiškino, kad atvykus pareigūnui, jam buvo didelis stresas, tuo labiau, kad pareigūnas ėmė grasinti ir jį „spausti“, manipuliavo, mokėjo paveikti jį savo naudai, kad jis prisiimtų ne visai teisingą atsakomybę, todėl iš streso prikalbėjo taip, kaip pareigūnas norėjo. Pareigūnas jo daug kartų primygtinai klausė, kur paukštis, tai jis vis atsakydavo, kad nuskrido, bet pareigūnas netikėjo, todėl jis neapsikentęs pasakė, kad numetė ant šiukšlių krūvos, jog pareigūnas atstotų. Jei paukštis būtų buvęs nušautas, būtų pilna plunksnų, tačiau nei plunksnų, nei kraujo niekur nebuvo, nebuvo jokio ženklo, kad paukštis būtų buvęs sužeistas ar nušautas. Iš 70-100 m atstumo apie įvykį pranešusiam asmeniui tikrai turėjo būti sunku atskirti, iš kokio ginklo jis šovė, jo orinio ginklo buožė juoda, o medžioklinio – medinė. Įvykio metu vaizdo įraše ir jo paaiškinime užfiksuotos aplinkybės yra neteisingos. Pareigūnas atvykęs nieko neklausė, o iškart konstatavo, kad jis nušovė garnį, reikalavo parodyti paukštį, teigė, kad viskas yra nufilmuota. Garnių rūšių atskirti nemoka. Jo ir kaimynų santykiai nėra geri, kai kurie kaimynai į jų tvenkinio teritoriją įsivedę savo nuotekas, jis prašo susitvarkyti, bet jie nesitvarko, todėl džiūsta medeliai, kyla kivirčai. Orinis šautuvas, kuriuo šovė, priklauso jam, šautuvas laikomas sodybos garaže, sodyba priklauso tėvams. Pareigūnas matė šį šautuvą, kai buvo atvykęs. Šaudamas šiuo ginklu daugiau nei 70 metrų atstumu net ne į gyvūną, o į vandenį, buvo tikras, kad jokio sužalojimo nepadarys.

4. Institucija atsiliepimo į A. B. skundą per nustatytą terminą nepateikė. Institucijos atstovas teismo posėdžio metu prašė palikti galioti Institucijos nutarimą. Paaiškino, kad įvykio metu ir vietoje buvęs pareigūnas M. K., apklausęs A. B. ir jo tėvą, nustatė, kad buvo sumedžiotas garnys. Tai buvo nustatyta iš pareigūno kūno kameros vaizdo įrašuose užfiksuotų duomenų visumos. Sumedžiotas paukštis nebuvo surastas. Pareigūno kūno kameros vaizdo įrašuose nėra akivaizdžių duomenų, kad A. B. būtų verčiamas duoti parodymus, pats A. B. pasakojo, kad šovė, kokiu tikslu ir kiek kartų. A. B., norėdamas išvengti atsakomybės, pareigūnui nerodė, kur paukštis yra ir su savo parodymais sutiko iki pat bylos nagrinėjimo. A. B. nebuvo patenkintas, kad už šį nusižengimą numatoma privaloma sankcija – teisės medžioti atėmimas. A. B. tik paskutiniu momentu pakeitė parodymus, teigė, kad atsisako visko, nors vaizdo įrašai parodo visai ką kita, todėl buvo priimtas nutarimas dėl administracinio nusižengimo. Iš kur buvo gautas pranešimas apie galimai nušautą garnį, negali nurodyti. Byloje duomenų apie papildomus įvykio vaizdo įrašus, liudytojų parodymus, nebuvo ir daugiau nėra. Atliekant administracinio nusižengimo tyrimą nebuvo tirta, ar iš paimto A. B. ginklo po paskutinio valymo buvo šauta. Pareigūnas įvykio vietoje jokių pažeidimų nepadarė. A. B. nušovė pilkąjį garnį. Negali nurodyti duomenų apie tai, kuo remiantis buvo nustatyta, kad tokios rūšies paukštis – pilkasis garnys, buvo nušautas.

5. Liudytojas, Aplinkos apsaugos departamento Panevėžio gyvosios gamtos inspekcijos skyriaus vyriausiasis specialistas, M. K. teismo posėdžio metu paaiškino, kad 2024 m. birželio 26 d., darbo metu buvo gautas pranešimas, jog (duomenys neskelbtini), A. B. su šautuvu prie tvenkinio šovė į garnį ir tą garnį antru šūviu pribaigė. Žmogus prašė likti anonimas dėl savų priežasčių. Į įvykio vietą išvyko tą pačią dieną tik gavęs pranešimą. Vykstant į pranešimą, susisiekė su pranešėju, jis nurodė visas aplinkybes. Įvažiavęs į kiemą, įsijungė vaizdo stebėjimo kamerą. Iš pradžių paklausė A. tėčio, kas čia įvyko ir ką prišaudė. A. tėtis pasakė, kad garnį. Paklausė, kur garnys ir jis pasakė, kad kažkur padėtas prie krūmų. Teritorija nemaža, todėl paprašė parodyti, kur ta vieta. Prie tos vietos nuėjo su A. tėčiu. Rodė vieną vietą, rodė kitą vietą. Prisijungė A., kuris irgi pradėjo aiškint, kad garnys vienoj vietoj, kitoj vietoj. Prašė nelakstyt ir parodyt, kur tas paukštis padėtas. Apieškojo dar teritoriją su policijos pareigūnais. Garnio nerado. A. paklausė, kur tą garnį padėjo, jis pasakė, kad išvežė prie šeryklos į mišką. Visą laiką neigė, faktiškai viskas yra filmuotoje medžiagoje, užfiksuotoje kūno kamera. Užėjus į kiemą, kur stovėjo automobilis, automobilyje pastebėjo graižtvinį šautuvą, padėtą ant sėdynės, kaip paaiškėjo, tas ginklas A.. A. nurodė, kad su tuo ginklu nešovė, šovė su kitu ginklu, esančiu garaže. Parodė orinį šautuvą. Tas orinis šautuvas buvo faktiškai nenaudojamas – apdulkėjęs, aprūdijęs ir net neimtas tą dieną, tai nekilo klausimų, kad tas garnys medžiotas buvo ne mažo kalibro, o graižtviniu šautuvu, esančiu transporto priemonėje. Paprašė A. pateikti dokumentus, jis buvo apklaustas, surašė pats rašytinį paaiškinimą savo ranka. Atitinkamai jo paklausė, kaip ten kas įvyko, kokiu šautuvu medžiojo, kad nebūtų paaiškinimas visiškai trumpas. Paaiškino, kokios nuobaudos gresia. Po viso šito su A. buvo sutartas laikas, kada jis atvyks protokolo surašymui. Jam klausimų dėl įvykio nekilo, nes buvo A. B. paaiškinimas, filmuotoje medžiagoje irgi aplinkybės matosi, kad pripažino, jog tas garnys buvo, rėmėsi dokumentais, apžiūros aktu, vaizdo įrašu. Garnio ieškojo jis, policijos pareigūnai, A. B. su tėvu, bet nerado. Matė, kad A. B. pakėlė daiktą, panašų į plunksną ir kažkur įsidėjo. To nefiksavo, nes tuo metu pasirodė neaktualu. Jie visą laiką teigė, kad prie krūmų garnys, vedė tai į vieną, tai į kitą vietą. Jis pats apėjo tas vietas, apžiūrėjo. Galiausiai jie paaiškino, kad garnys buvo padėtas ant atliekų krūvos, tą garnį nusinešė laukiniai gyvūnai. Buvo remtasi tik pranešimu, pats sumedžiojimo faktas užfiksuotas nebuvo, liudytojų nebuvo, informaciją telefonu suteikė pranešėjas, kuris norėjo likti anonimu ir jo duomenų neturi. Ar buvo filmuota, jam tokių duomenų nepateikė. Jis A. B. pasiūlė atsisėsti į automobilį, ten jam padavė popieriaus lapą ir A. B. pats surašė paaiškinimą, rašė pats, savanoriškai, nevertė paaiškinimo rašyti. Daug metų dirba, daug bylų turi, neturi tikslo versti ir piktavališkai nubausti. A. B. pirmines aplinkybes pats pripažino. Apie ginklo, iš kurio buvo šauta, nustatymo aplinkybes paaiškino, kad toje teritorijoje buvo pateikti du ginklai – orinis ginklas iš garažo, kuris buvo tikrai nenaudojamas, apdulkėjęs ir transporto priemonėje padėtas ginklas. Ir pats A. nurodė, kad šiuo ginklu šovė. Orinis šautuvas yra mažos galios šautuvas ir abejoja, ar garnį juo galima peršauti. Aplinkybės su kuriuo šautuvu buvo šauta, nebuvo tikrinamos, nes orinis šautuvas kabėjo garaže neliestas, apdulkėjęs. Ar šios aplinkybės buvo užfiksuotos, nežino. Ginklas, kuris buvo rastas automobilyje, nebuvo tikrinamas, ar iš jo buvo šauta. Tuo metu teritorijoje buvo vienas, o jie (A. B. ir jo tėvai) buvo trise, vengė, pradėjo keisti parodymus, todėl kartais ir emocijos buvo kaltos dėl pasakytų žodžių. Jautėsi pasikarščiavęs, nes vienas sakė, kad paukštis prie tvoros, kitas sakė, kad vėl kažkur, gal emocijos suveikė, bet nematė tame nieko blogo, tokia jo bendravimo natūra. Nesistengė A. B. gąsdinti ar prievartą naudoti. Jam situacija buvo aiški, A. B. pats paaiškinime viską pripažino, gailėjosi, teigė, kad toks įvykis buvo, todėl nekilo abejonių. Kad buvo sumedžiotas būtent pilkasis garnys, remiasi tuo, kad Lietuvoje sutinkamos dvi garnių rūšys – pilkasis ir baltasis. Baltasis garnys yra saugomas, ne visur jį pamatyti galima, pilkasis garnys dažniau sutinkamas. Visas aplinkybes įvertinęs ir pačiam A. B. nurodžius, kad tai buvo pilkasis garnys, buvo priimtas sprendimas, kad tai buvo pilkasis garnys, kuris yra nesaugomas ir paskaičiuota mažesnė žala nei paskaičiuojama už baltąjį garnį. Jokių kitų duomenų, kurių nėra medžiagoje ir kurių nėra pateikta teismui, neturi. Norėjo, kad A. B. būtų geriau, būtų mažesnės nuobaudos, jei jis prisipažins ir nuoširdžiai gailėsis. A. B. nebuvo verčiamas parašyti, kuriuo ginklu šovė. Nepamena

nuo 2024 m. birželio 26 d. iki protokolo surašymo dienos kokius tyrimo veiksmus medžiagoje atliko, tuo metu atostogavo ir su A. B. buvo sunku suderinti susitikimo laiką.

6. Liudytojas E. B. teismo posėdžio metu paaiškino, kad jis yra A. B. tėvas. 2024 m. birželio 26 d. buvo atvažiavęs pareigūnas ir pasakė, kad nušovė garnį. Pats atsakė, kad pirmą kartą girdi apie tai. Vėliau jam žmona pasakė, kad yra skundas, kad neva jie girti šaudo. Sakė ir rodė pareigūnui, kad skraido garniai, kurie gyvena prie malūno. Ieškojo paukščio ir pareigūnas, ir policininkai, jis irgi siūlė pats padėti ieškoti, bet paukščio niekur nerado. Yra kaimynas, su kuriuo pykstasi, pagalvojo, kad gal tas kaimynas tyčia kokį paukštį numetė. Sūnus A. B. tą dieną buvo sodyboje, lygtai buvo išvažiavęs šerti gyvūnų. Jokių šūvių tą dieną negirdėjo. Apie kažkokį sumedžiotą gyvūną nieko nežinojo. Pirmą kartą išgirdo iš gamtos apsaugos pareigūno, kuris atvykęs į jo namus pasakė „jūs nušovėt garnį“. Pats vedė pareigūnus prie eglučių ieškoti, galvojo, gal ten bus paukštis, ėjo aplink tvenkinį, bet nieko nerado. Anksčiau būdavo, kad iš orinio pabaido, kaimynai prašydavo, kad pabaidytų, kai vištos laksto. Įvykio dieną buvo naudojamas orinis ginklas, kuris laikomas garaže. Tą dieną gal ir buvo naudojamas. Kai jis vaikščiojo su anūku, girdėjo pliaukštelėjimus. Dažnai taip būna, kaimynai taip baidydavo, girdėdavosi. Kai pareigūnai atvažiavo, matė, kad sūnus pasiėmė orinį šautuvą, parodė. Ar sūnus naudojo prieš tai, nematė. Kitą sūnaus ginklą pamatė tik tada, kada gamtos apsaugos pareigūnas išėmė iš automobilio, prieš tai tą dieną šio ginklo nematė. Pareigūnas liepė jam rašyti paaiškinimą, jam pasakė, kad sūnus prisipažino ir čia viskas aišku. Klausė pareigūno, kodėl jis turi meluoti ir nesąmones rašyti. Sodyba (duomenys neskelbtini), yra jo, joje jis gyvena. Ne su visais kaimynais santykiai geri. Yra kaimynas, kuris neseniai atsikraustė gyventi, gyvena kitoj pusėj tvenkinio, jo duomenų nežino, jis labai pyksta. Ar tas kaimynas pranešė pareigūnams, jis nežino. Prašė pareigūno, kad pakviestų tą kaimyną išsiaiškinti, bet nekvietė.

7. Skundas tenkintinas.

8. Teismas, nagrinėdamas bylą dėl skundo dėl ne teismo tvarka priimto nutarimo administracinio nusižengimo byloje, patikrina institucijos priimto nutarimo teisėtumą ir pagrįstumą (ANK 641 straipsnis).

9. A. B. skunde ginčija savo kaltę dėl ANK 290 straipsnio 8 dalyje numatyto administracinio nusižengimo padarymo nurodydamas, kad byloje nėra pakankamų, patikimų ir gautų įstatymo nustatyta tvarka įrodymų, kurie patvirtintų jo kaltę.

10. Pagal ANK 5 straipsnio 1 dalį, administracinis nusižengimas yra šiame kodekse uždrausta kaltininko padaryta pavojinga veika (veikimas arba neveikimas), atitinkanti administracinio nusižengimo, už kurį nustatyta administracinė nuobauda, požymius. Kad asmuo būtų pripažintas kaltu padaręs administracinį nusižengimą, turi būti surinkta pakankamai įrodymų, pagrindžiančių jo kaltę. Vadovaujantis ANK 564, 566, 567, 569 straipsnių nuostatomis, byloje priimtas procesinis sprendimas laikytinas teisėtu ir pagrįstu tik tuomet, kai visapusiškai, išsamiai ir objektyviai išaiškinamos ir įvertinamos visos reikšmingos bylai aplinkybės. ANK 567 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad pagal šį kodeksą įgaliotas institucijos pareigūnas, atlikdamas administracinio nusižengimo tyrimą, privalo imtis visų priemonių, kad būtų visapusiškai, objektyviai ir kiek įmanoma per trumpesnį laiką ištirtos veikos aplinkybės. Nagrinėdamas administracinio nusižengimo bylas, teismas, taip pat institucija (pareigūnas), kai byla nagrinėjama ne teismo tvarka, privalo aktyviai dalyvauti tiriant įrodymus ir nustatant bylai svarbias aplinkybes. Pagal komentuojamo straipsnio 2 dalį, priimant sprendimą administracinio nusižengimo byloje privaloma nustatyti, ar buvo padarytas administracinis nusižengimas, ar asmuo kaltas dėl jo padarymo, ar asmuo trauktinas administracinėn atsakomybėn, ar yra atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių, taip pat kitas teisingam bylos išnagrinėjimui reikšmingas aplinkybes. Nustatant teisiškai reikšmingas aplinkybes, turi būti

įvertintas surinktų įrodymų pakankamumas, jų nuoseklumas, galimi jų prieštaravimai, logiškumas, atitinkamų duomenų nurodymo aplinkybės, įrodymų šaltinių patikimumas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo (toliau – LAT) nutartis administracinio nusižengimo byloje Nr. 2AT-3-1073/2019).

11. Patikrinęs byloje esančius įrodymus teismas neturi pagrindo sutikti su Institucijos pateiktu įrodymų vertinimu bei padaryta išvada, kad byloje surinktų duomenų visuma leidžia daryti neginčytiną išvadą dėl A. B. kaltės padarius administracinį nusižengimą, numatytą ANK 290 straipsnio 8 dalyje. Tokio procesinio sprendimo Institucija nepagrindė visapusišku ir objektyviu visų bylos aplinkybių visumos išnagrinėjimu, nepašalino byloje esančių abejonių dėl administracinėn atsakomybėn traukiamo asmens kaltės, todėl skundžiamas Institucijos nutarimas negali būti pripažintas teisėtu ir pagrįstu.

12. A. B. administracinė nuobauda paskirta už ANK 290 straipsnio 8 dalyje numatyto nusižengimo padarymą, tai yra, už tai, kad jis 2024 m. birželio 26 d., 13.50 val. draudžiamoje medžioti teritorijoje – (duomenys neskelbtini), prie greta sklypo esančio tvenkinio, graižtviniu šautuvu „TOZ 99 22LR“ Nr. (duomenys neskelbtini), neturėdamas tam teisės, sumedžiojo pilkąjį garnį. Iš Institucijos nutarimo turinio bei Institucijos atstovo teisme duotų paaiškinimų matyti, kad A. B. kaltė padarius aptariamą administracinį nusižengimą iš esmės grindžiama įvykio dienos paties administracinėn atsakomybėn patraukto A. B. paaiškinimais (užfiksuotais vaizdo medžiagoje bei 2024-06-27 jo rašytiniame paaiškinime). Tačiau įvertinus įvykio aplinkybių ir byloje surinktų duomenų visumą, remiantis vien A. B. pirminiais paaiškinimais, kuriuos jis vėliau paneigė nurodydamas to priežastis, Institucijai neatlikus jokių gautos informacijos ir A. B. pirminiuose paaiškinimuose nurodytų aplinkybių patikrinimo veiksmų, negalima daryti kategoriškos išvados dėl administracinio nusižengimo padarymo fakto ir A. B. kaltės.

13. Iš liudytojo Aplinkos apsaugos departamento pareigūno M. K. paaiškinimų matyti, kad jis nurodė, jog įvykio dieną gavo skambutį telefonu iš asmens, kuris norėjo likti anonimu, jog (duomenys neskelbtini), A. B. su šautuvu prie tvenkinio šovė į garnį ir jį antru šūviu pribaigė. Tačiau į bylą nėra pateikta visiškai jokių duomenų, susijusių su šia pareigūno nurodyta pirmine informacija, ji nėra užfiksuota jokia objektyvia forma ir, kaip rodo bylos duomenys, nebuvo išsamiai ir nešališkai patikrinta įstatymų nustatyta tvarka, nebuvo surinkti jokie ją tvirtinantys objektyvūs įrodymai. Iš į bylą pateikto pareigūno kūno kameros vaizdo įrašo matyti, kad pareigūnas M. K., neatlikęs jokių patikrinimo veiksmų, minėtą informaciją iš karto priėmė kaip teisingą, atvykęs į įvykio vietą ten buvusiems E. B. ir A. B. neigiant minėtas aplinkybes melagingai nurodė, kad visas įvykis buvo nufilmuotas, yra liudytojų parodymai, viskas sudėta (teismo posėdžio metu M. K. patvirtino, kad jokių vaizdo įrašų, liudytojų parodymų neturėjo) bei konstatuoja, kad A. B. nušovė garnį, prašo jo prisipažinti, tai atskleidžia vaizdo įraše užfiksuoti duomenys:

13.1. Pareigūnas M. K.: ką prisidirbo, ką šaudė? teigia: Jūs šaudėt. E. B. nurodo, kad pirmą kartą girdi. Pareigūnas: Filmuota medžiaga yra, paaiškinimai, parodymai, viskas sudėta, ką šovėt? E. B. nurodo, kad pirmą kartą girdi. Pareigūnas: Tai kartu buvot, kaip nežinot? Ką parnešėt nuo prūdo? Ką šovėt? Rasiu bus blogai. Kur tas paukštis yra?. Prie jų priėjus A. B., pareigūnas jo klausia: Ką prišaudei? A. B. atsako: niekada. Pareigūnas: Kur padėjai? A. B. klausia, ką? Pareigūnas: Garnį. A. B. nurodo, kad nėra garnio. Pareigūnas: Su tėvu šnekėjom, kaip ir viskas aišku, jeigu išsidirbinėsim, bus blogai. Dar kartą paklausia: Kur tu jį padėjai? A. B.: Jau vsio, nebėra. Pareigūnas: klausyk, parodyk man tą paukštį ir baigiam tuos bajerius, viskas yra surašyta, ką abudu darėt, sukalsiu abiem protokolus, jeigu norit, aš už kitus dalykus surašysiu. A. B.: Aš jo nepaliečiau, anoj pusėj buvo, su oriniu šautuvu, kur tu į jį pataikysi. Pareigūnas: Pataikei, susirasiu aš tą garnį, tada bus blogai, arba šnekam žmoniškai ir nežaidžiam ir išeinam ant lengvesnės formos, arba tada jau bus blogai, nes aš turiu viską, kiek kartų šovei, kada šovei. Tai kur tu jį padėjai, ten prie šiukšlių numetęs greičiausiai

būsi. A. B.: jis ten stovėjo, jis pakilo, vienas į vieną pusę, kitas į kitą. Pareigūnas: Aš pagal visą filmuotą medžiagą mačiau, kaip nešėt ir pasidėjot, parodyk, kur jis yra, kad mane nereikėtų čia vargt. A. B.: aš galiu parodyt, kur jis pakilo. Pareigūnas: sakykit, kur padėjot, vyrai? Rašysiu abiem protokolus. A. B.: nebėra jo, jisai nebuvo negyvas. Aš nesakau, kad aš nešoviau. Šoviau, nes jis man visas žuvis baigia išlest. Pareigūnas: nu tai tu jį ir nušovei, aš žinau, kad jį nušovei. A. B.: nenušoviau, iš orinio nenušausi tu jo. Pareigūnas: kviečiuosi aš dar vieną ekipažą, išnarstysim visą sodybą, perkelsim visa kita, prūde irgi ne vanduo, o nuotekos ir iš jūsų namo nuotekos, bus dar viena papildoma bauda. Pareigūnas: padarykim paprastai, duodu penkias minutes, duodat garnį. E. B.: iš kur man jį paimt dabar, ten sakiau gal prie eglučių guli, gal nuskrido, atsibodo jau. Pareigūnas: greičiau rodykit tą garnį, kol neprasidėjo. A. B.: jis nuskrido, aš gi sakau. Pareigūnas: A., tai kur garnį padėjai? Nes surinksim šautuvus ir pažiūrėsim, iš kokio šautuvo šaudei. A. B. sako: tikrai ne iš trišimtinio savo. A. B. teigia, kad nežino, kur paukštis, išnyko, sudegė, išvežtas, pats išvežė toli, neras tos vietos ir kt. Pareigūnas paprašo A. B. parodyti turimus ginklus. Prieina prie automobilio, kurio salone ant sėdynės padėtas šautuvas. Pareigūnas klausia A. B.: ar su šiuo šautuvu šaudė. A. B.: ne su šiuo, o su oriniu. Pamėmė iš garažo ginklą. Pareigūnas, apžiūrėjęs šautuvą: „kad tas tavo orinis pirštais nečipuotas, apdulkėjęs, apie ką mes čia šnekam? Faktas, kad tu šaudei su anuo. Ar jis bent šaudo?. A. B.: aišku šaudo. A. B. pasakoja pareigūnui, kad paukštis buvo, bet už griovio gyvena lapės. Pareigūnas: geriausia, kad būtų paukštis, būtų lengvinančios aplinkybės, dabar atsakomybės vengi. A. B.: aš nevengiu, aš šoviau. Pareigūnas išima iš automobilio medžioklinį šautuvą ir sako: šovei su šituo. A. B.: ne, su oriniu. Pareigūnas: Anas nešautas. Pareigūnas: Surask tą paukštį, 100 eurų bauda eina. A. B.: tas paukštis šiaip prapuolė, tai rašom, kad jis kažkur yra, bandžiau savo žuvį gelbėt. Automobilyje pareigūnas A. B. paduoda popieriaus lapą ir prašo rašyti paaiškinimą. A. B., rašydamas paaiškinimą, sako: to pasekoje pasiėmiau orinį šautuvą. Pareigūnas: ne, šitą, pasiėmei, aš kitaip jau neparašysiu žinok. Visą laiką policija filmuoja ir aš filmavau visą laiką. A. B.: tai gerai, bet aš gi visą laiką sakiau, kad su oriniu. Pareigūnas: tai gerai, tu rašyk kad su oriniu, aš rašysiu, kad su šituo, bus dar viena sunkinanti aplinkybė, paukščio nėra, aplinkybes neigi, keiti parodymus, nenori pasakyt, su kuriuo šautuvu šovei. Paukščio nebėra, keičiasi straipsnis, bus bauda ir bilietukas. 300 eurų bauda už medžioklę ir bilietukas metams ar pusmečiui. Būtų geriausia rašyt taip kaip buvo, rašyt, kad gailiuosi Jeigu policija pasiims, tu šaudei gyvenamojoj teritorijoj, žinai, kiek reikalų turėsi?. A. B.: Aš šaudžiau su anuo. Pareigūnas: rašyk, kad šaudei su anuo, aš parašysiu, kad su šituo, aprašysiu aplinkybes, kaip anas atrodė – neliestas, aprūdijęs, dar padarysiu nuotraukas kelias prie vaizdo medžiagos, neužginčysi šito. A. B.: čia su teismu viskas bus? Pareigūnas: „Kaip tu nori, pats sprendi rašydamas, kokį šautuvą pasiėmei, pabaik rašyt – 22 ar kokį čia kalibrą pasiėmei? Tokį ir užrašyk, Šoviau 22 kalibro ginklu į paukštį. Tuomet klausia: o antrą šūvį darei?“ Pareigūnas: darei ten pagal visas medžiagas, pribaigei nuėjęs dar ten jį, dviem šūviais – vieną šovei, po to dašovei tu jį. Tai taip ir parašyk ginklu šoviau vieną kartą, antrą kartą tuo pačiu ginklu pribaigei tu jį ...

14. Kaip matyti iš vaizdo įrašo, tokio pokalbio, trukusio beveik valandą, eigoje A. B. surašė rašytinį paaiškinimą, kuriame nurodė, kad prie kranto pamatęs galimai garnius, kurių buvo du, norėdamas juos nubaidyti, 22LR kalibro ginklu šovė į vieną jų ir pataikė (12 b. l.). Institucijos atstovas bei tyrimą atlikęs pareigūnas, grįsdamas A. B. kaltę iš esmės rėmėsi vien šiuo A. B. paaiškinimu, tačiau atsižvelgus tiek į pirmiau aptartas jo surašymo aplinkybes, tiek į jo turinį, įvertinus A. B. paaiškinimų visumos nenuoseklumą (tik atvykus pareigūnui neigė nušovęs garnį, vėliau dėstė vis kitokias įvykio aplinkybes, nurodė, kad šovė iš orinio šautuvo norėdamas tik nubaidyti ir kt., bylos tyrimo, o po to ir nagrinėjimo teisme metu nurodė, kad jo rašytiniame paaiškinime nurodytos aplinkybės yra neteisingos), įvertinus juos ir kitų bylos duomenų kontekste, tam nebuvo jokio pagrindo. Kaip minėta pirmiau, šiuo atveju nebuvo atlikta jokių A. B. paaiškinime nurodytų aplinkybių patikrinimo veiksmų, pareigūnui apžiūrėjus įvykio vietą, nebuvo rastas nei koks nors sumedžiotas gyvūnas nei kokių nors jo pėdsakų, nebuvo imtasi visiškai jokių priemonių nustatyti, iš kokio ginklo ir ar iš tiesų buvo šauta ir kt. Dar daugiau, nei Institucijos atstovas nei tyrimą atlikęs

pareigūnas M. K. negalėjo nurodyti duomenų, kuriais remiantis jie nustatė, jog buvo nušautas būtent nurodytos rūšies paukštis – pilkasis garnys. M. K. nurodė, kad Lietuvoje sutinkamos dvi garnių rūšys – pilkasis ir baltasis. Baltasis garnys yra saugomas, ne visur jį pamatyti galima, pilkasis garnys dažniau sutinkamas, todėl priimtas sprendimas, kad buvo nušautas pilkasis garnys, kuris yra nesaugomas ir paskaičiuota mažesnė žala nei paskaičiuojama už baltąjį garnį. Taigi, kaip matyti, išvada apie sumedžioto gyvūno rūšį pagrįsta tik prielaida.

15. Teismas pažymi, kad asmuo traukiamas administracinėn atsakomybėn tik tada, kai byloje esančių įrodymų pagrindu yra konstatuota jam inkriminuojamo administracinio nusižengimo sudėtis. Sprendžiant asmens administracinės atsakomybės klausimą, yra būtina vadovautis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 straipsnio 1 dalyje įtvirtintu nekaltumo prezumpcijos principu bei iš jo išplaukiančiu in dubio pro reo principu, pagal kurį visos abejonės bei neaiškumai, kurie negali būti pašalinti, aiškintini traukiamo administracinėn atsakomybėn asmens naudai (LAT nutartys Nr. 2AT-24-139/2016, 2AT-78-788/2016, 2AT-27-976/2015). Pažymėtina, kad administracinio nusižengimo nagrinėjimo procese galiojančią nekaltumo prezumpciją paneigti turi institucija, surašiusi protokolą ir inicijavusi bylą dėl administracinio nusižengimo padarymo, ir visa įrodymų nepateikimo ar abejonių nepanaikinimo rizika tenka šiai institucijai (LAT nutartis Nr. 2AT-31-2014).

16. Kaltu dėl nusižengimo padarymo asmuo gali būti pripažintas tik surinkus pakankamai neabejotinų to asmens kaltės įrodymų. Duomenų, remiantis kuriais galima tik numanyti, jog teisės pažeidimas galbūt galėjo būti padarytas, nepakanka išvadoms apie asmens kaltumą padaryti ir skirti administracinę nuobaudą. Remdamasis tuo, kas aptarta anksčiau, konstatuotina, kad byloje nėra surinkta pakankamai A. B. kaltę padarius jam inkriminuotą administracinį nusižengimą, numatytą ANK 290 straipsnio 8 dalyje, pagrindžiančių įrodymų, o visos abejonės, kurių pašalinti nepavyko, aiškintinos administracine tvarka nubausto asmens naudai. Dėl to Institucijos nutarimas naikintinas ANK 642 straipsnio 1 dalies 2 punkto numatytu pagrindu ir administracinio nusižengimo bylos teisena A. B. atžvilgiu pagal ANK 290 straipsnio 8 dalį nutrauktina.

Teismas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 642 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 644 straipsniu, 646 straipsniu, 666 straipsniu,

n u t a r i a:

A. B. skundą tenkinti.

Panaikinti Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos 2024 m. lapkričio 7 d. nutarimą Nr. (duomenys neskelbtini) (ROIK: (duomenys neskelbtini)) ir administracinio nusižengimo bylos teiseną pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 290 straipsnio 8 dalį A. B. atžvilgiu nutraukti.

Nutarimas per dvidešimt kalendorinių dienų nuo jo kopijos (nuorašo) išsiuntimo ar išdavimo dienos gali būti skundžiamas Panevėžio apygardos teismui, skundą paduodant Panevėžio apylinkės teismo Panevėžio rūmuose.

Teisėja Iveta Bartkevičienė